

Oponentský posudek na bakalářskou práci

B. Černohorská, Postmoderní pohled na karafiátovou revoluci v románu *Os Memoráveis* od Lídie Jorge, 2024, 54 str.

Předkládaná bakalářská práce je věnována postmodernímu románu *Os Memoráveis* a zaměřuje se na to, jak je v něm znázorněna karafiátová revoluce a její hlavní aktéři. Téma práce považuji za poměrně originální, neboť postmoderní literatura jen málokdy představuje předmět zájmu studenta bakalářského programu a vybrat si ji jako téma práce tak svědčí o snaze nechodit vyšlapanými cestami. Vhodnost a aktuálnost volby tohoto tématu pak dokresluje i fakt, že letos slavíme 50. výročí karafiátové revoluce, která je pro dějiny moderního Portugalska zásadní událostí, a její literární reflexe si zaslouží pozornost.

Na úvod práce autorka čtenáři objasní základní historický kontext, na jehož pozadí se karafiátová revoluce odehrává, následně mu představí osobnost významné portugalské spisovatelky Lídie Jorge, autorky analyzovaného románu, a objasní i její vztah ke karafiátové revoluci. Tato část je zpracována velmi přehledně a autorka prokazuje schopnost vybrat adekvátní informace a pregnančně vysvětlit jak dějinný, tak literární kontext doby. Jen málokdy narazíme na tvrzení, která by potřebovala dovyjasnit (jako např. to na str. 12, že dle současných studií „portugalské spisovatelky jsou nadále předmětem genderové diskriminace a bývají vyloučené z národního kánonu.“) či formulačně zpřesnit (str. 13 – Owen a Alonso podle autorky práce „vymezují v rámci podubnové generace specifickou skupinu ženských autorek, které dávají symbolický název Antigoniny dcery“, o něco dále však mezi podubnové autorky zařadí i Florbelu Espancu, která zemřela v roce 1930.).

V páté, stěžejní kapitole přejde k samotnému rozboru románu *Os Memoráveis*. Po stručném shrnutí děje a vysvětlení konceptu historiografické metafikce, jehož autorkou je Linda Hutcheon, se věnuje hlavnímu tématu, kterým je analýza literárních postav ve srovnání s jejich skutečným předobrazem a také hledání rysů historiografické metafikce a dekonstrukce. Autorka zde postupuje systematicky a zevrubně komentuje každou postavu i její postoj k revoluci, místy bych však považovala za vhodné některá tvrzení lépe doložit a dovysvětlit. Autorka např. sdělí, že „Ana Maria Machado je typickým příkladem postmoderního vypravěče, který se nebojí některé informace zamlčovat, vylučovat a opomíjet určité události či osoby.“, nicméně příklady, kde tak činí, už neuvede. O určité drobné nedotaženosti se dá hovořit i ve vztahu k otázkám vzneseným v úvodu práce, na něž v závěru práce nacházíme odpovědi spíše mezi řádky. Mohla by autorka u obhajoby shrnout, kde v románu můžeme pozorovat prvky dekonstrukce a jaký je onen nový postmoderní pohled na revoluci, který nám román předkládá? V čem se liší od dřívějšího nazírání této události, ať už z pohledu spisovatelky, nebo z pohledu samotných Portugalců?

Co se týká formální stránky práce, je třeba vyzdvihnout, že práce je přehledně strukturována a je napsána velmi čtivě, srozumitelně a jazykově prakticky bezchybně (jen velmi vzácně narazíme třeba na vymknutí z vazby, jako např. str. 25 – „Jako poslední takový významný moment pak považuje chvíli...“).

Na základě výše uvedených důvodů se domnívám, že práce bezpochyby splňuje všechny nároky kladené na bakalářskou práci, a doporučuji ji hodnotit známkou **výborně**.

V Olomouci, 27. 5. 2024

Mgr. Petra Svobodová, Ph.D.

